

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2006. június 7.)

a Szlovák Köztársaság által a Frucona Košice, a. s. vállalatnak nyújtott C 25/205 (exNN 21/2005) sz. állami támogatásról

(az értesítés a C(2006) 2082. számú dokumentummal történt)

(Csak a szlovák nyelvű változat hiteles)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2007/254/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

miután felkérte az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket az említett rendelkezésekkel összhangban ⁽¹⁾, és tekintettel ezen észrevételekre,

mivel:

I. AZ ELJÁRÁS

(1) A Bizottsághoz a 2004. október 15-én kelt és 2004. október 25-én nyilvántartásba vett levélben panasz érkezett a Frucona Košice, a. s. vállalatnak nyújtott állítólag jogellenes állami támogatás ügyében. A panaszos 2005. február 3-án küldte meg a kiegészítő információkat. A panaszossal 2005. május 24-én jött létre a találkozó.

(2) A Bizottság a panaszos által nyújtott információk alapján 2004. december 6-i levelében felkérte Szlovákiát, hogy informálja a Bizottságot a vitatott intézkedésről. Szlovákia a 2005. január 4-én kelt, 2005. január 17-én nyilvántartásba vett levélben válaszolt. A levélben informálta a Bizottságot a Frucona Košice, a. s. vállalatnak nyújtott esetlegesen jogellenes állami támogatásról, és felkérte a Bizottságot, hogy hagyja jóvá ezt a támogatást, mint a pénzügyi nehézségekkel küzdő vállalat megmentésére szánt támogatást. Szlovákia 2005. január 24-én kelt, 2005. január 28-án nyilvántartásba vett levelében nyújtotta be kiegészítő információit. A Bizottság 2005. február 9-én kelt levelében kiegészítő információkat kért, erre a 2005. március 4-i, 2005. március 10-én nyilvántartásba vett levélben kapott választ. A szlovák hatóságokkal 2005. május 12-én került sor a találkozóra.

(3) A Bizottság 2005. július 5-i levelében értesítette Szlovákiát, hogy úgy határozott, hogy megindítja a szóban forgó támogatásra vonatkozó eljárást az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése alapján.

(4) A Bizottság határozata, amely szerint megindítja az eljárást, megjelent az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽²⁾. A Bizottság felszólította a résztvevő feleket, hogy észrevételezzék az intézkedést.

(5) A szlovák hatóságok 2005. október 10-i, 2005. október 17-én nyilvántartásba vett levelükben nyújtották be észrevételeiket. A Bizottság az egyik résztvevő fél (a kedvezményezett) észrevételeit a 2005. október 24-én kelt, 2005. október 25-én nyilvántartásba vett levélben kapta meg. Továbbította őket Szlovákiának, amely lehetőséget kapott a reagálásra; Szlovákia észrevételeit a 2005. december 16-án kelt, 2005. december 20-án nyilvántartásba vett levelében tette meg. A kedvezményezettrel való találkozóra, amelyen lehetőséget kapott rá, hogy nyilatkozzon az ügyről, 2006. március 28-án került sor. Szlovákia 2005. május 5-én kelt, 2006. május 8-án nyilvántartásba vett levelében nyújtotta be kiegészítő információit.

II. A TÁMOGATÁS RÉSZLETES LEÍRÁSA**1. Az érintett vállalat**

(6) A pénzügyi támogatás kedvezményezettje a Frucona Košice, a. s. társaság (a továbbiakban „a kedvezményezett”), amely a tárgyalat események idején alkohol és desztillátok, alkoholmentes italok, konzervgyümölcs és zöldség, valamint ecet előállításával foglalkozott. A kedvezményezett jelenleg már nem állít elő alkoholt és desztillátokat. Foglalkozik viszont az alkohol és desztillátok nagykereskedelmével. A társaság az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja alapján regionális támogatásra jogosult régióban található.

⁽¹⁾ HL C 233., 2005.9.22., 47. o.

⁽²⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

- (7) A kedvezményezett a tárgyalat események idején körülbelül 200 személyt foglalkoztatott. A kedvezményezett a hivatalos vizsgálat megkezdéséről szóló határozathoz fűzött észrevételeiben a Bizottság rendelkezésére bocsátotta a forgalmáról szóló adatokat (beleértve a jövedéki adókat és az ÁFÁ-t), amelyeket a következő táblázat tartalmaz.

1. táblázat:

Forgalom a termelés különböző szegmenseiben, beleértve a jövedéki adókat és az ÁFÁ-t [SKK]

	2002	2003	2004
Ecet	[...] ^(*)	[...]	[...]
Gyümölcs- és zöldségtermelés	[...]	[...]	[...]
Káposzta	[...]	[...]	[...]
Szénsavval dúsított alkoholmentes italok	[...]	[...]	[...]
Szénsavmentes üdítők	[...]	[...]	[...]
Gyümölcslevek – 100 %	[...]	[...]	[...]
Desztillátok	[...]	[...]	[...]
Almabor	[...]	[...]	[...]
Szörp	[...]	[...]	[...]
Egyéb termékek/szolgáltatások	[...]	[...]	[...]
Együtt	895 019 980	978 343 230	880 314 960⁽³⁾

- (8) Ezek az adatok jelentősen eltérnek azokatól az adatoktól, amelyeket a Bizottság a szlovák hatóságoktól kapott, és amelyeket a hivatalos vizsgálat megkezdéséről szóló határozat tartalmazott⁽⁴⁾. A szlovák hatóságok a kedvezményezettnek a hivatalos eljárás elindítása utáni észrevételeire tett reakciójukban nem emeltek kifogást a fenti számok pontossága ellen. A szlovák hatóságok szerint a kedvezményezett teljesíti a közép vállalkozás kritériumait.

felszámolási eljárás esetében, a csődbe jutott társaság⁽⁵⁾ pénzügyi helyzetének rendezése. A társaság a felszámolási eljárás során megszűnik, és aktívait eladják az új tulajdosnak, vagy a társaságot felszámolják. Ettől eltérően a csődegyezségi eljárásban a csődbe jutott társaság a tulajdonos változása nélkül folytatja tevékenységét.

2. Alkalmazandó nemzeti jogszabályok

- (9) A vitatott intézkedés az adóhátralék Košice IV Adóhivatal (a továbbiakban „adóhivatal”) által történt leírása a hitelezőkkel való úgynevezett csődegyezés keretében. Ezt az eljárást a 328/91 sz., a csődeljárásról és a csődegyezségről szóló törvény (a továbbiakban „csődeljárási törvény”) szabályozza.
- (10) A csődegyezés a hitelezőkkel (a továbbiakban „csődegyezés”) vagy „csődegyezségi eljárás”) a bíróság felügyelete alatt folytatott eljárás, amelynek célja, csakúgy, mint a

- (11) A csődegyezségi eljárást a csődbe jutott társaság kezdeményezi. Célja, hogy egyezséget érjen el a hitelezőkkel (a továbbiakban „csődegyezés”) abban az értelemben, hogy a csődbe jutott társaság megtéríti adóssága egy részét, és a többit leírják. Ezt az egyezséget a felügyelő bíróságnak jóvá kell hagynia.

- (12) Azok a hitelezők, akiknek a követelése biztosított, például zálogjoggal, önálló hitelezőként lépnek fel. Ahhoz, hogy a csődegyezségi javaslatot elfogadják, minden elkülönített hitelező igenlő szavazata szükséges, míg a többi hitelező esetében elég a minősített többség. Az elkülönített hitelezők külön szavaznak, és joguk van a javaslat megvétőzéséhez.

(*) Bizalmas információ.

(3) A forgalom euróban állítólag 23,6 millió euro volt 2002-ben, 25,7 millió euro 2003-ban és 23 millió euro 2004-ben. A jelen határozatban információk célokra alkalmazott átváltási árfolyam 1 EUR = 38 SKK.

(4) A teljes forgalom állítólag 334 millió SKK (8,8 millió euro) volt 2002-ben, 360 millió SKK (9,5 millió euro) 2003-ban és 720 millió SKK (19 millió euro) 2004-ben.

(5) A társaság akkor jut csődbe, ha van néhány hitelezője, és nem képes kiegyenlíteni a kötelezettségeit azok lejártától számított 30 napon belül.

- (13) Az elkülönített hitelezőknek privilegizált helyzete van a csődegyezségi eljárás során is. A biztosított aktívák eladásából származó hasznot kizárólag az elkülönített hitelezők követeléseinek teljesítésére kellene fordítani. Ha ebből az eladásból nem lehet fedezni az elkülönített hitelezők minden követelését, a fennmaradó részeket a második csoportba sorolják, a többi hitelező követeléseivel. A második csoportba tartozó hitelezőket arányos módon elégitik ki.
- (14) A csődeljárási törvény alapján az a társaság, amely kéri a csődegyezségi eljárást, be kell mutatnia a bíróságnak azon intézkedések listáját, amelyek a társaság újrászervezésére és a társaság tevékenységének folyamatos pénzügyi ellátására vonatkoznak a csődegyezés után.
- (15) Az 511/92 sz., az adók és illetékek felügyeletéről és a területi pénzügyi hatóságok rendszerének változásairól szóló törvény alapján (a továbbiakban „adóigazgatási törvény”) a társaság kérheti az adóhatóságoktól az adófizetés elhalasztását. Az elhalasztott összegből kamatot számolnak ki, és az elhalasztott adót biztosítani kell.
- (16) Az adóigazgatási törvény szabályozza az adóvégrehajtást is, amelynek célja az állam követeléseinek kielégítése ingatlan vagyon, ingó vagyon vagy a vállalat, mint egész eladására révén.
- (17) A kedvezményezett 2002 novemberétől 2003 novemberéig kihasználta azt a lehetőséget, hogy elhalassza a szeszre vonatkozó jövedéki adó kifizetésének kötelezettségét, amelyet az adófelügyeleti törvény biztosít⁽⁶⁾. A halasztott tartozás összege elérte a 477 015 759 SKK-t (12,6 millió euro). Még mielőtt az adóhivatal beleegyezett ezen kifizetések elhalasztásába, a törvénnyel összhangban biztosította minden követelését a kedvezményezett aktíváinak révén. A szlovák hatóságok szerint eme garanciáknak az értéke a kedvezményezett könyvviteli nyilvántartása alapján 397 476 726 SKK (10,5 millió euro) volt. A kedvezményezett viszont azt állítja, hogy e garanciák értéke a szakértők becslése alapján 2003 végén 193 940 000 SKK (5 millió euro) volt. A kedvezményezett szerint ennyi a biztosított aktívák (ingó vagyon, ingatlan és követelések) értéke úgynevezett szakértői áron feltüntetve.
- (18) 2004. január 1-től a módosított és kiegészített adófelügyeleti törvény évi egy alkalomra korlátozta az adóhalasztás igénylésének lehetőségét. A kedvezményezett ezt a lehetőséget kihasználta 2003 decemberére, 2004 januárjától való érvényességgel. 2004 januárjára vonatkozóan viszont nem volt képes megfizetni vagy elhalasztani a 2004. február 25-én esedékes jövedéki adót. A kedvezményezett ennek következtében a csődtörvény értelmében csődbe jutott. Ugyancsak elveszítette a szeszgyártásra és feldolgozásra vonatkozó jogosítványát.
- (19) A kedvezményezett 2004. március 8-án az illetékes kerületi bírósághoz fordult csődegyezségi eljárásról szóló javaslatával. A kerületi bíróság 2004. április 29-i határozatában engedélyezte a csődegyezségi eljárást, amikor megállapította, hogy az eljárás minden elengedhetetlen törvényi feltétele teljesült. A hitelezők a 2004. július 9-i tárgyaláson megszavazták a kedvezményezett által javasolt csődegyezségi eljárást. A csődegyezségi eljárást gyakorló kerületi bíróság 2004. július 14-i határozata megerősítette.
- (20) Az adóhivatal 2004 augusztusában fellebbezett a bíróság megerősítő határozata ellen. A Legfelsőbb Bíróság 2004. október 25-i határozatával úgy határozott, hogy a fellebbezésnek nem ad helyt, és a kerületi bíróság határozatát, amellyel megerősítette a csődegyezségi eljárást, 2004. július 23-tól jogerőssé és végrehajthatóvá nyilvánította. A főügyész később keresetet nyújtott be a kerületi bíróság határozata ellen, rendkívüli fellebbezési eljárás megkezdésének tárgyában. Ez az eljárás még mindig folyik a Legfelsőbb Bíróságon.
- (21) A hitelezők az adóhivatallal együtt a következő csődegyezségi eljárásban megállapodtak: a kedvezményezett az adósság 35 %-át a hitelezőkkel történt megállapodás hatálybalépésétől számított egy hónapon belül kifizeti, és a hitelezők a fennmaradó 65 %-ot elengedik. Ezért minden hitelezővel egyformán jártak el. Az egyes hitelezőkre vonatkozó konkrét összegeket a következő táblázat tartalmazza.

2. táblázat:

A kedvezményezett adósságainak állapota a csődegyezségi eljárás előtt és után [SKK]

Hitelező		Adósság a csődegyezés előtt	Adósság a csődegyezés után (*)	Leírt összeg
Állami	Adóhivatal	640 793 831	224 277 841	416 515 990

⁽⁶⁾ A jövedéki adót havonta kell fizetni.

	Hitelező	Adósság a csődegyezés előtt	Adósság a csődegyezés után (*)	Leírt összeg
Magán	Tetra Pak, a. s.	[...]	[...]	[...]
	MTM-obaly, s. r. o.	[...]	[...]	[...]
	Merkant, družstvo	[...]	[...]	[...]
	Vetropack, s. r. o.	[...]	[...]	[...]
Összesen		644 591 439 (7)	225 607 029	418 984 410

(*) Az az összeg, amelyet A kedvezményezett köteles fizetni a hitelezőknek.

(7) A csődegyezés előtti teljes adósság euróban 16,96 millió euro volt, a csődegyezés után fennmaradt adósság összege pedig 5,93 millió euro.

- (22) Az adóhivatal csődegyezési eljárásba bevont követeléseit 640 793 831 SKK (16,86 millió euro) összeget tettek ki. Ezek a követelések a következő tételekből álltak: nem megfizetett jövedéki adó 2003 májusától 2004 márciusáig, ÁFA 2004 januárjától 2004 áprilisáig és a felszámolt büntetések és kamatok. Az adóhivatal által elengedett követelések összege 416 515 990 SKK (11 millió euro) volt. A csődegyezéssel az adóhivatalhoz 224 277 841 SKK (5,86 millió euro) összeg folyt be.
- (23) Az adóhivatal a csődegyezési eljárásban elkülönített hitelezőként lépett fel, és mint ilyen, önállóan a csődegyezés mellett szavazott. Az adóhivatal privilegizált helyzete abból adódott, hogy a kiegyenlítési eljárás tárgyát képező egyes követeléseit biztosítva voltak a kedvezményezett adóhátralékának halasztásával összefüggésben 2002-ben és 2003-ban (lásd a 17. bekezdést). Az összes további hitelező a javasolt csődegyezés mellett szavazott. Az ő követeléseik közönséges biztosíték nélküli kereskedelmi követelések voltak.
- (24) A kedvezményezett a csődegyezésre vonatkozó indítványában a csődtörvény követelményeivel összhangban leírta a termelésre, forgalmazásra és munkaerőre vonatkozó szerkezetátalakítási intézkedéseket (a szükséges létszám feletti alkalmazottak elbocsátásával együtt).
- (25) A kedvezményezett a szervezés és a munkaerő-gazdálkodás területén a következő intézkedéseket tervezte: univerzális termelési csoport kialakítása minden termelési tevékenység tekintetében, közlekedési eszközeinek újraszervezése a legalacsonyabb maradványértékű gépjárművek kiiktatása révén, a kereskedelmi tevékenység újraszervezése. Ezek mellé az intézkedések mellé kellett volna társulnia 50 alkalmazott elbocsátásának 2004 márciusa és májusa között. További 50 alkalmazottnak ugyanekkor 60 %-os havi bértarifa mellett kellett volna dolgoznia.
- (26) Ami a termelés és a technika területét illeti, a kedvezményezett úgy nyilatkozott, hogy mivel a társaság elveszítette a szeszgyártásra vonatkozó jogosítványát, 2004 áprilisától berbe adja az ehhez szükséges berendezéseket. A kedvezményezett néhány veszteséges alkoholmentes termék gyártásának beszüntetését tervezte, és úgy nyilatkozott, hogy bármely ebbe a kategóriába tartozó új termék bevezetését a gyártás nyereségességének elemzése fogja megelőzni.
- (27) A kedvezményezett továbbá a következő intézkedésekről nyilatkozott: a költségek restrukturalizálása az alacsonyabb termelési költségek következtében, mivel megszűnt a szeszgyártás, illetve annak folytán, hogy megszűnik a társaság saját szállítási részlegének egy része; régi berendezések hulladékként való értékesítése.
- (28) A kedvezményezett tervezte az irodaépület, az üzlet és az üdülő eladását is, és úgy nyilatkozott, hogy lehetséges az ecetgyártásra alkalmas berendezés eladása vagy bérbeadása is. A szlovák hivatalos szervek a hivatalos vizsgálat megkezdéséről szóló határozathoz fűzött kommentárjaikban megerősítették, hogy az irodaépület, az üzlet és az üdülő eladására nem került sor.
- (29) A kedvezményezett késztermék-készletének intenzív eladását tervezte. (8)
- (30) A szóban forgó indítvány szerint a kedvezményezettnek saját forrásaiból (készletek eladása) kellett volna fedeznie a csődegyezést [kevesebb, mint 150] millió SKK összegben, és külső forrásokból a kereskedelmi banktól felvett hitel révén 100 millió SKK összegben. A kedvezményezett által a hivatalos vizsgálat megindítására adott válaszban rendelkezésre bocsátott információk szerint az esedékes adósságot végül is az új részvények kibocsátásából származó bevételből (21 millió SKK; 0,56 millió euro), készleteladásból származó bevételből ([kevesebb, mint 150] millió SKK; [kevesebb, mint 3.9] millió euro), illetve az Old Herold, s.r.o. társaság szállítói hitelének köszönhetően ([70-130] millió SKK; [1.8-3.4] millió euro) fedezték. Az Old Herold, s.r.o. számláinak esedékessége 40 nap volt, amely a kedvezményezett szerint hosszú időszak volt tekintettel a kedvezményezett kritikus helyzetére. Ez a hosszabb esedékességi határidő lehetővé tette a kedvezményezett számára, hogy összegyűjtse a szükséges készpénzt.
- (8) Tekintettel arra, hogy a társaság elveszítette az alkohol tartalmú és alkohol alapú italok gyártására szóló jogosítványát, és a panaszos által nyújtott információk szerint ez az eladás valószínűleg az alkoholra vonatkozott.

(31) A szlovák hatóságok értesítették a Bizottságot a hivatalos eljárás megkezdése után, hogy a kedvezményezett fennmaradó tartozása az adóhivatal felé 224 277 841 SKK összegben 2004. december 17-én kifizetésre került. A szlovák hatóságok megerősítették, hogy az Európai Bizottság előtti eljárás befejeződéséig felfüggesztették a csődegyezségi eljárásban megszavazott tartozás-leírást.

III. AZ EK-SZERZŐDÉS 88. CIKKÉNEK (2) BEKEZDÉSE SZERINTI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ HATÁROZAT

(32) A Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatában kétélyeit fejezte ki abban a tekintetben, hogy a vitatott adóleírás nem állami támogatást jelent. A Bizottság arra a megállapításra jutott, hogy az adóhivatal eljárása a csődegyezségi eljárás keretében nem felel meg a piactudományi hitelezői tesztnek. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy az adóhivatal a többi hitelezővel összehasonlítva jogilag eltérő helyzetben volt, mivel biztosított követelésekkel rendelkezett, és lehetősége volt rá, hogy adóvégrehajtást kezdeményezzen. A Bizottság kétélyeit fejezte ki abban a tekintetben, hogy a csődegyezségi eljárás, a csődeljárással vagy az adóvégrehajtással összehasonlítva, az állam részére a lehető legjobb eredménnyel járt.

(33) A Bizottság továbbá kétélyeit fejezte ki a vitatott támogatásnak a közös piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban. Először annak kapcsán fejezte ki kétélyét, hogy a támogatást összeegyeztethetőnek lehet-e tekinteni, mint megmentésre irányuló támogatást, ahogy azt a szlovák hatóságok állították. Megmentésre irányuló támogatásnak csak a felszámolási támogatás tekinthető hitelgaranciák vagy hitelek formájában. A vitatott intézkedés azonban a tartozás leírása, amely megegyezik a vissza nem térítendő támogatással. Ezen felül erre az intézkedésre ama feltétel nélkül került sor, amely szerint a kedvezményezett a megmentésre irányuló intézkedés jóváhagyásától számított hat hónapon belül bemutatja a szerkezetátalakítás vagy a felszámolás tervét, illetve kifizeti a támogatás teljes összegét.

(34) A Bizottság továbbá megvizsgálta a vitatott intézkedés szerkezetátalakítási támogatásként való összeegyeztethetőségét, valamint kétélyeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a két fő feltétel teljesült-e: létezik a hosszú távú életképesség belátható időn belüli visszatérését biztosító a szerkezetátalakítási terv, és a támogatás az elkerülhetetlen minimumra korlátozódik.

IV. A RÉSZTVEVŐ FELEK ÉSZREVÉTELEI

(35) A kedvezményezett a II. részben feltüntetett, a tényállásról szóló információkon kívül a következő észrevételeket tette:

(36) A kedvezményezett azt állítja, hogy pénzügyi nehézségeinek oka 2004 kezdetén az adó-felügyeleti törvény változása volt, amely évi egyszeri alkalomra korlátozta az adóhalasztást. A kedvezményezett számára ez jelentős változás volt, mivel saját bevallása szerint az előző években erre a lehetőségre támaszkodott.

(37) Ami magát az ügyet illeti, a kedvezményezett először is azt állította, hogy a Bizottságnak nem áll jogkörében a vitatott intézkedés vizsgálata, mivel ez az intézkedés a csatlakozás előtt lépett hatályba, és a csatlakozás után nem volt érvényesíthető. Az intézkedést állítólag azért helyezték hatályba a belépés előtt, mivel a csődegyezségi eljárás 2004. március 8-án kezdődött, és ahogy a kedvezményezett állítja, a bíróság azt 2004. április 29-én hagyta jóvá, vagyis azelőtt, hogy a Szlovák Köztársaság csatlakozott volna az Európai Unióhoz. Az adóhatóságok továbbá a csődegyezségi eljárás megindítása előtti tárgyalások során állítólag beleegyezésüket adták a javasolt csődegyezségi eljárásba. 2003 decemberében találkozóra került sor a Szlovák Köztársaság Adóigazgatóságával, és az adóhivatal 2004. február 3-án levelet küldött a kedvezményezettnek, amelyben állítólag megerősítette a csődegyezségi lehetőségét.

(38) A kedvezményezett továbbá azt állította, hogy abban az esetben, ha a Bizottság azt a nézetet képviseli, hogy jogában áll cselekedni, a vitatott intézkedés nem képvisel állami támogatást, mivel teljesül a piactudományban érvényes hitelezői elv.

(39) Először is, a kedvezményezett azt állítja, hogy a csődegyezségi eljárás összehasonlítása az adóvégrehajtással félrevezető, mivel az első megkezdése kizárja, vagy leállítja a másodikat. Az adóhivatal ezért nem választhatta az adóvégrehajtást. A kedvezményezett továbbá azt állítja, ha nem kezdeményezte volna önként a csődegyezségi eljárást, néhány héten vagy hónapon belül törvény adta kötelessége lett volna megkezdni a felszámolási eljárást vagy a csődegyezségi eljárást, a fizetéseképtelenségről szóló jogi előírások alapján.

(40) Másodsor, a kedvezményezett azt állítja, hogy az állam határozata arról, hogy kerüljék el a végelszámolást és ehelyett a csődegyezségi eljárás segítségével keressenek megoldást, azt jelentette, hogy teljesült a piactudományi hitelezői tesztje. A kedvezményezett bizonyítékként két könyvvizsgáló és egy csődbiztos igazolását mutatja be arról, hogy az adóhivatal gyorsabban és magasabb összeghez jut a csődegyezségi eljárás eredményeként, mint a végelszámolás révén. A kedvezményezett további dokumentumokat és statisztikákat mutat be annak bizonyítására, hogy a végelszámolás Szlovákiában átlagosan 3–7 évig húzódik, és csak nagyon korlátozott hasznot hoz a részvények eladása révén.⁽⁹⁾

(41) A kedvezményezett főleg az EKORDA könyvvizsgáló társaság 2004. július 7-i beszámolójára alapozza elemzését, amely állítólag az adóhivatal rendelkezésére állt a hitelezők 2004. július 9-i szavazása előtt. Azonban ennek bizonyítására nem mutattak be semmilyen bizonyítékot.

(42) Az EKORDA társaság jelentése szerint a részvények eladásából végelszámolás esetén legfeljebb 204 millió SKK (5,3 millió euro), és a különböző illetékek leszámítása után 45 millió SKK értékben csak 159 millió SKK (4,2 millió euro) bevétel származott volna. A kedvezményezett maga javította ki a leszámítandó illetékek összegét (36 millió SKK), és 168 millió SKK (4,4 millió euro) összeget számolt ki. Még ha az adóhivatal mint egyetlen

⁽⁹⁾ A kedvezményezett példaként említi azt a társaságot, amely hasonló aktívakkal rendelkezik és ugyanabban a szektorban működik, valamint néhány további általánosabb statisztikai átlagot a végelszámolás szlovákiai alkalmazására vonatkozóan.

különálló és legnagyobb hitelező meg is kapta volna ezeknek a bevételeknek a nagy részét, az még mindig kevesebb lett volna, mint amennyit az adóhivatal az egyezség után kapott.

- (43) Az EKORDA társaság alapként az alapvagyon, a készletek, készpénz és módosított rövidtávú követelés 2004. március 31-i könyvviteli értékét használta fel azok behajthatatlanságának és alacsony értékének figyelembevételével. Az EKORDA társaság az úgynevezett értékesítési együttműködés által módosította a kedvezményezett aktíváinak nominális értékét az aktívák minden elemére vonatkozóan arra az esetre nézve, ha végelszámolás keretében lennének eladva (45 % az alaptőkére, 20 % a készletekre és a rövidtávú követelésekre és 100 % a készpénzre vonatkozóan).
- (44) Az EKORDA társaság a kedvezményezett tevékenységéből származó jövőbeli adóbevételeket⁽¹⁰⁾, valamint a régió munkanélküliségi rátájának alakulását és a szlovákiai élelmiszeripar fejlődését jelentős tényezőként említi, amelyek befolyásolták a kedvezményezett létezésének fenntartására irányuló döntést.
- (45) A kedvezményezett még két további jelentést említ. Marta Kochová könyvvizsgáló arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy az aktívák – amelyek azonban nem voltak felértékelve – eladásából származó maximális bevétel 100 millió SKK (2,6 millió euro), illetve a 22 millió SKK összegű illeték levonása után csak 78 millió SKK (2 millió euro) lenne. A jelentéssel kapcsolatban semmilyen más információt nem közöltek. Holovačová asszony, a csődbiztos állítólag azt állítja, hogy véleménye szerint a csődegyezségi eljárás a hitelezőkre nézve általában előnyösebb, mint a végelszámolás. Az egyik szempont az a tény, hogy a hitelezőnek érdeke, hogy az adós folytassa a gazdasági tevékenységet (a kereskedelemről és az adóból származó jövőbeli jövedelem).
- (46) Harmadszor a kedvezményezett azt állítja, hogy figyelembe kellene venni a hosszú távú szempontokat, például a jövőbeli adóbevételeket. A piacgazdasági hitelező tesztjéből a társadalmi-politikai szempontokat kizáró joggyakorlat⁽¹¹⁾ állítólag nem érvényesül, ha a hatóság figyelembe veszi a jövőbeli adóbevételek kiszámítását. A kedvezményezett szerint a hatóság helyzete itt hasonló a piacgazdasági hitelező helyzetével, aki szállító, és akinek érdeke az ügyfél túlélése. A kedvezményezett ezek után a piacgazdaságban érvényesülő befektetői elvekre vonatkozó joggyakorlat mutat rá.
- (47) A kedvezményezett arra a következtetésre jutott, hogy a piacgazdasági hitelező tesztje teljesült, és a vitatott intézkedés nem képvisel állami támogatást.
- (48) Ha azonban a Bizottság más következtetésre jutna, akkor a kedvezményezett azt állítja, hogy a vitatott intézkedés

támogatásként összeegyeztethető. A kedvezményezett állítása szerint az adóhivatal, mielőtt beleegyezett volna az egyezségbe, ellenőrizte a kedvezményezett üzleti tervének alkalmasságát a hosszú távú életképesség felújítása szempontjából. A kedvezményezett nyilatkozata szerint a hivatalos szerkezetátalakítási terv hiánya abban a helyzetben, amikor a Bizottság *ex post* bírálja el az esetet, lényegtelen, mert a Bizottság már meggyőződhet arról, hogy a társaság valóban életképesé vált-e. A kedvezményezett ugyanakkor úgy ítéli meg, hogy *ex ante* elbírálás esetén a részletes szerkezetátalakítási terv elkerülhetetlen. A kedvezményezett ezután röviden leírja az elfogadott szerkezetátalakítási intézkedéseket: saját tőke emelése, alkalmazottak elbocsátása, készletek eladása. A kedvezményezett azt a nézetet képviseli, hogy a szesz és szesz alapú készítmények gyártásának leállítása és a termelési aktivitások bérbeadása az Old Herold, s.r.o. társaság számára tulajdonképpen szerkezetátalakítási intézkedések. Habár a leállítást eredetileg az engedély elvesztése kényszerítette ki, a kedvezményezett nem kért új engedélyt a csődegyezség után.

- (49) A kedvezményezett szerint ugyancsak teljesült az a követelés is, hogy jelentős mértékben vállaljon részt a szerkezetátalakításban.
- (50) A kedvezményezett végül azt állítja, hogy a szerkezetátalakítási támogatásra vonatkozó útmutatások érvényesítésekor tekintetbe kellene venni azt a tényt is, hogy támogatott régióban vállalkozik, és egyike a legnagyobb regionális munkaadóknak.

V. A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG ÉSZREVÉTELEI

- (51) A szlovák hatóságok a hivatalos vizsgálat megindítására reagálva néhány észrevételt tettek a tényállás tekintetében, amelyek már a II. részben szerepeltek.
- (52) A szlovák hatóságok megerősítették, hogy az adóhivatal az egyezségről szóló szavazás idején nem vette tekintetbe az állami támogatás szempontját. Az adóhivatal az egyezséget nem tekintette állami támogatásnak, ezért a kedvezményezettől nem kérték a szerkezetátalakítási terv bemutatását, amely más, mint a bíróság elé a fizetési képtelenséget szabályozó jogi előírások alapján beterjesztett üzleti terv.
- (53) A kedvezményezett által előterjesztett észrevételekre a szlovák hatóságok a következő észrevételekkel reagáltak.
- (54) A szlovák hatóságok a kedvezményezett észrevételeit a csődeljárás átlagos időtartamáról és az aktívák csődeljárás keretében történt eladásának átlagos hozamáról nem vonatkoztatnák erre az esetre. Szerintük – tekintettel a kevés számú hitelezőre és a pozitív felszámolási eredményre rendelkező vagyonra, amely magasabb, mint az államnak az egyezség után kifizetett összeg – a végel-

⁽¹⁰⁾ A 2004-re vonatkozó adatokból, amelyeket az EKORDA társaság a jelentésében felhasznált, kitűnik, hogy 98 %-ot az ÁFA és a jövedéki adó tesz ki.

⁽¹¹⁾ A kedvezményezett a C 278-280/92 sz. Spanyolország kontra Bizottság ügyre utal, (EBHT 1994., I-4103. o.)

számolás az átlagosnál rövidebb idő alatt lezajlana, és az adóhivatal haszna magasabb lenne, mint az egyezség esetében. A szlovák adóhatóságok helyszíni tényfeltárást végeztek a társaságban 2004. június 21-én, és megállapították, hogy a kedvezményezett 161,3 millió SKK értékű készpénzzel, 62,8 SKK követeléssel, 84 millió SKK értékű szesz- és szesztartalmú italkészlettel és 200 millió SKK értékű ingatlanvagyonnal rendelkezik.

(60) Végül a szlovák hatóságok szerint a kedvezményezett nem dolgozott ki megvalósítható szerkezetátalakítási tervet, és az egyezségi eljárással kapcsolatban javasolt intézkedéseket nem lehet szerkezetátalakítási intézkedésekként kezelni.

VI. ÉRTÉKELÉS

1. A bizottság jogköre

(55) A szlovák hatóságoknak az a véleménye, hogy az adóvégrehajtás valódi alternatívát jelentett az adóhivatal számára. Megerősítik, hogy az adóhivatalnak volt lehetősége ilyen eljárás kezdeményezésére az egyezségi eljárás megkezdése előtt, mint ahogy abban az esetben is, ha a bíróság elutasította volna az egyezség lehetőségét (mivel az adóhivatal mint külön hitelező nem szavazott volna mellette).

(56) A szlovák hatóságok nem értenek egyet a kedvezményezett azon állításával, hogy a pénzügyi nehézségeit az adótörvény módosítása okozta. A szlovák hatóságok szerint a kedvezményezett pénzügyi nehézségei a közvetett adók felhasználásának a vállalkozói tevékenysége során alkalmazott stratégiájából eredtek. A kedvezményezettnek ehelyett egyszerűen be kellett volna szednie az adót az ügyfeleitől, és átadni azt az állami költségvetés számára.

(57) A szlovák hatóságok nem értenek egyet azzal, hogy a Szlovák Köztársaság Adóigazgatóságával 2003 decemberében lezajlott találkozó a bizonyíték arra, hogy az adóhivatal előzetesen beleegyezett az egyezségbe. Bemutatták a Szlovák Köztársaság Adóigazgatóságának 2004. július 6-i, a neki alárendelt adóhivatalhoz címzett levelét, amelyben a Szlovák Köztársaság Adóigazgatósága utasítja az adóhivatalt, hogy ne egyezzen bele a kedvezményezett által javasolt egyezségbe, mivel az az állam számára kedvezőtlen. Ez a levél a pénzügyminiszter 2004. január 15-én kelt, a neki alárendelt Adóigazgatósághoz címzett általános jellegű levelére hivatkozott, amelyben a miniszter utasítja az Adóigazgatóságot, hogy ne egyezzen bele olyan egyezségi javaslatokba a hitelezőkkel, amelyek az adókövetelések adóhivatalok általi leírását jelentenék. A szlovák hatóságok továbbá a 2004. február 3-án kelt levelet, amelyre a kedvezményezett hivatkozott (lásd 37. bekezdés), a 35 %-os egyezség kifejezett elutasításaként értelmezték.

(58) A szlovák hatóságok azt állítják, hogy a kedvezményezett nem fizette be a jövedéki adót a megállapított halasztási időszak alatt 2001 januártól 2004 márciusig, valamint adókötelezettségei tekintetében rendszeresen halasztással élt.

(59) A szlovák hatóságok szerint a két könyvvizsgálói jelentés közti jelentős eltérések (lásd 41. és 45. bekezdés) kételyeket támasztanak mindkét jelentés megbízhatósága iránt. A hatóságok különösen az EKORDA társaság által a forgóeszközök mellé rendelt értékesítési együtthatót fogadták kételkedéssel. Ennek az együtthatónak 20 %-nál magasabbnak kellene lennie.

(61) Mivel az eset szempontjából releváns események egy része azelőtt játszódott le, hogy a Szlovák Köztársaság 2004. május 1-jén csatlakozott volna az Európai Unióhoz, a Bizottságnak először meg kellett állapítania, jogában áll-e cselekedni a vitatott intézkedéssel összefüggésben.

(62) A Bizottság nem vizsgálhatja azokat az intézkedéseket, amelyek a csatlakozás előtt váltak hatályossá, és nem érvényesíthetők a belépés után sem a csatlakozási szerződés IV. mellékletének 3. pontjában biztosított ideiglenes eljárás alapján, sem pedig az EK-Szerződés 88. cikkében lefektetett eljárások alapján. Sem a csatlakozási szerződés, sem pedig az EK-Szerződés nem szólítja fel és nem is hatalmazza fel a Bizottságot arra, hogy megvizsgálja ezeket az intézkedéseket.

(63) A csatlakozás után hatályba lépett intézkedések azonban az EK-Szerződés szerint egyértelműen a Bizottság jogkörébe tartoznak. Annak meghatározásához, hogy bizonyos intézkedést mikor helyeztek hatályba, releváns kritériumként azt a jogilag kötelező érvényű aktust használják, amellyel az illetékes országon belüli hatóság támogatást nyújt⁽¹²⁾.

(64) A kedvezményezett ebben az esetben azt állította, hogy a vitatott intézkedést a csatlakozás előtt helyezték hatályba, és a csatlakozás után már nem érvényesíthető (lásd a 37. bekezdést).

(65) A Bizottság nem tudja elfogadni a kedvezményezett által felsorolt érveket. Az egyezségi eljárás megkezdésére irányuló javaslatot nem a támogatásnyújtó hatóság tette, hanem a kedvezményezett. Ugyancsak nem támogatásnyújtó hatóság hozta a csődegyezségi eljárást engedélyező bírósági határozatot. Ez a határozat csak engedélyezte a kedvezményezettnek és a hitelezőinek, hogy folytassák a csődegyezségi tárgyalásokat, de nyilvánvaló módon nem jelentette magát a támogatásnyújtást. Nincs rá bizonyíték, hogy a Szlovák Köztársaság Adóigazgatósága beleegyezését adta volna a vitatott intézkedésbe a 2003 decemberében sorra került találkozón. Ellenkezésképp, a szlovák hatóságok tagadtak minden előzetes beleegyezést. A 2004. február 3-i levél egyértelműen kifejezi a 35 %-os javaslat elfogadásának elutasítását.

(66) Az illetékes hatóságnak az a határozata, hogy leírják a követelések egy részét, 2004. július 4-én került elfogadásra, amikor az adóhivatal beleegyezett a kedvezményezett által javasolt kiegyezésbe.

⁽¹²⁾ Az Elsőfokú Bíróságnak a T-109/01 sz. *Fleuren Compost kontra Bizottság* ügyben 2004. január 14-én hozott ítélete (74) bekezdés.

- (67) Tekintettel erre a tényre tárgyaltan az a kérdés, hogy vajon az intézkedés érvényesíthető-e a csatlakozás után.
- (68) A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy az EK-Szerződés 88. cikke alapján jogkörében áll a vitatott intézkedés megítélése.
- 2. Állami támogatás az EU-szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében**
- (69) Az EU-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésében az áll, hogy a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (70) Az adóhivatal mint állami hatósággal szembeni tartozás leírása állami eszközök felhasználását jelenti. Az az intézkedés, amely egyetlen individuális vállalatot részesít előnyben, szelektív.
- (71) A kedvezményezett egészen azokig az eseményekig, amelyek következményeként megindult a fizetéseképtelenségre vonatkozó eljárás, a szesz és szesztartalmú italok, alkoholmentes italok, valamint a konzervgyümölcs és -zöldség piacon működött. A kedvezményezett 2003-ban a szesz- és szeszes ital-gyártás területén harmadik volt Szlovákiában. A szesz- és szeszes ital gyártására vonatkozó engedélyének 2004 márciusában való elvesztése után a kedvezményezett egy más társaság – az Old Herold, s.r.o. – által gyártott szesz- és szeszes italok nagykereskedelmében működik, amelyek az Old Herold, s.r.o. által a kedvezményezettől bérelt gyártóberendezéseken készülnek. Minden terület, amelyen a kedvezményezett a csődegyezségi eljárás megkezdése előtt működött, és amelyekben jelenleg működik, a tagállamok közti kereskedelem területébe tartozik.
- (72) A Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megkezdéséről szóló határozatában kételyeit fejezte ki, vajon az adott intézkedés nem torzítja-e vagy nem fenyegette-e torzulással a gazdasági versenyt azáltal, hogy olyan előnyt nyújtott a kedvezményezettnek, amelyre rendes körülmények között nem lett volna képes szert tenni. Más szóval, a Bizottságban kételyek merültek fel, vajon az állam a kedvezményezettrel szemben piacgazdasági hitelezőként viselkedett-e.
- (73) Megállapítást nyert, hogy az egyezség a magánhitelezők esetében és az adóhivatal esetében ugyanolyan feltételeket tartalmazott a tartozás kiegyenlítésére nézve. A hitelezők számára a tartozás 35 %-át kellett volna kifizetni meghatározott időben, amelyet a kedvezményezett valóban teljesített. A fennmaradó 65 %-ot leírták.
- (74) Az adóhivatal jogi és gazdasági helyzete azonban az egyezség előtt kedvezőbb volt a magán-hitelezőkhöz képest. Ezért meg kell vizsgálni, hogy az adóhivatal kihasználta-e minden számára elérhető eszközt követeléseinek lehető legmagasabb összegének eléréséhez, mint ahogy azt a piacgazdasági hitelező tette volna.
- (75) A Bizottságnak ahhoz, hogy megállapítsa, teljesültek-e a piacgazdasági hitelező kritériumai, meg kell határoznia, hogy a csődeljárás vagy az adóvégrehajtás lehetséges eredményével összevetve az adóhivatal többet nyert-e abban az esetben, ha elfogadta a kedvezményezett által javasolt feltételeket.
- (76) Röviden, a Szlovák Köztársaság azt állítja, hogy nézete szerint az adott intézkedés állami támogatásnak tekintendő. Beismeri, hogy az egyezség idején az állami támogatás kérdését egyszerűen nem vették figyelembe. A kedvezményezett ezzel ellentétben azt állítja, hogy az intézkedés nem jelent támogatást, és előterjeszti az említett dokumentumokat, főleg a két könyvvizsgálói beszámolót.
- (77) A Bizottság a kedvezményezett, valamint a szlovák hatóságok által nyújtott információk alapján a következő tényeket állapította meg a kedvezményezett pénzügyi helyzetéről az adott évben, a piacgazdasági hitelező tesztjének érvényesítéséhez releváns terjedelemben. A Bizottság nem ellenőrizheti a kedvezményezett által benyújtott 2004. június 17-i adatokat, sem pedig a szlovák hatóságok által benyújtott 2004. június 17-i adatokat. A Bizottságnak azonban nincs oka kételkedni egyik adatot illetően sem.

3. táblázat:

A kedvezményezett pénzügyi helyzete 2003 – 2004-ben[mil. SKK]

	2003.12.31. ⁽¹³⁾	2004.3.31. ⁽¹⁴⁾	2004.4.28. ⁽¹⁵⁾	2004.6.17. ⁽¹⁶⁾	2004.12.31. ⁽¹⁷⁾
Befektetett eszközök ⁽¹⁸⁾	208	205	204	200	200
Készletek	119	209	176	84	52

	2003.12.31. ⁽¹³⁾	2004.3.31. ⁽¹⁴⁾	2004.4.28. ⁽¹⁵⁾	2004.6.17. ⁽¹⁶⁾	2004.12.31. ⁽¹⁷⁾
Készpénz	3	50	94	161	27
Rövidtávú gazdasági követelések	128	98 ⁽¹⁹⁾	80	63 ⁽²⁰⁾	97

⁽¹³⁾ Forrás: a kedvezményezett által átadott 2003. január 1–december 31. közti mérleg. Minden érték könyv szerinti érték.

⁽¹⁴⁾ Forrás: az EKORDA társaság 2004. július 7-i beszámolója, amely tartalmazza a könyv szerinti értéket, kivéve azon követeléseket, amelyek likvidációs értékkre való tekintettel módosultak.

⁽¹⁵⁾ Forrás.: a kedvezményezett által átadott 2004. január 1– április 28. közti időszakra vonatkozó mérleg. Minden érték könyv szerinti érték.

⁽¹⁶⁾ A szlovák hatóságoktól származó és az adóhivatal által 2004. június 21-én a kedvezményezett helyiségeiben tartott helyszíni vizsgálat folyamán alátámasztott információk. (lásd az (54) bekezdést).

⁽¹⁷⁾ Forrás: a kedvezményezett által átadott 2004-es zárszámadás. Minden érték könyv szerinti érték.

⁽¹⁸⁾ Telkek, épületek, gépek és gépi berendezések, nem anyagi jellegű aktívák, pénzübeli aktívák.

⁽¹⁹⁾ Az EKORDA társaság szerint a 166 millió SKK értékű rövid távú követelés könyv szerinti értékét 98 millió SKK likvidációs értékre kell módosítani (lásd a (86) bekezdést).

⁽²⁰⁾ Nem világos, hogy ez az érték a rövid távú követelések könyv szerinti vagy likvidációs értékét jelenti-e. A Bizottság a biztonság kedvéért feltételezte, hogy könyv szerinti értékről van szó.

(78) A Bizottság először megvizsgálja a kedvezményezett által álláspontja megerősítésére benyújtott bizonyítékokat, miszerint az adóhivatal a csődeljárás révén kevesebbet nyert volna, mint az egyezséggel. Mivel sem a szlovák hatóságok, sem kedvezményezett nem mutattak be semmilyen számításokat az adóvégrehajtással kapcsolatban, a Bizottságnak meg kell vizsgálnia, mennyit nyert volna az adóhivatal a végrehajtással. A bizottság végül megvizsgálja a

szlovák hatóságok és a kedvezményezett által beterjesztett közvetett bizonyítékokat.

2.1. A hitelezőkkel kötött egyezség összehasonlítása a végelszámolással

(79) Bizottságnak az a véleménye, hogy az EKORDA társaság beszámolója nem tekinthető megbízható kiindulópontnak a javasolt egyezség és a lehetséges végelszámolás összehasonlításakor. A szlovák hatóságok egyetértenek ezekkel a kétélyekkel.

(80) A Bizottság először is megjegyzi, hogy az EKORDA társaság 2004. július 7-i beszámolójában (csupán két nappal a hitelezők találkozója előtt) számításaihoz a kedvezményezett aktíváinak 2004. március 31-i állapotát használta fel. A 3. táblázatból világosan kiténik, hogy a különböző aktívák szintje 2004. március 31. után jelentősen megváltozott. Elsősorban eladásra került a készletek egy része, amely a készpénz-állomány megnövekedéséhez vezetett. Ezeknek a változásoknak nagy jelentősége van az EKORDA társaság értékesítési együtthatóinak érvényesítésénél, amelyek a készletek és rövidtávú követelések esetében 20 %-tól, készpénz esetében 100 %-ig terjednek. Feltételezve, hogy az EKORDA társaság által megállapított értékesítési együtthatók helyesek, és az EKORDA társaság által alkalmazott módszertan felhasználása mellett a következő táblázat bemutatja, milyen mértékben térnének el az EKORDA társaság számítási eredményei, ha a 2004. április 28-i és a 2004. június 17-i, vagyis a hitelezők 2004. július 9-i találkozója előtti adatokra támaszkodnának. Ezekből az adatokból szintén kiténik, hogy az EKORDA társaság által javasolt értékesítési együtthatók nem valószínűek.

4. táblázat:

A kedvezményezett aktíváinak a felszámolási eljárásban eladásából származó feltehető haszon összehasonlítása [mil. SKK]

	Értékesítési együttható [%]	Állapot az adott időpontban:					
		2004.3.31.		2004.4.28.		2004.6.17.	
		Könyv szerinti érték	Haszon	Könyv szerinti érték	Haszon	Könyv szerinti érték	Haszon
Eszközvagyon	45	205	92	204	92	200	90
Készletek	20	209	42	176	35	84	17
Rövid lefutású követelések	20	98 ⁽²¹⁾	20	86 ⁽²²⁾	17	37 ⁽²³⁾	7

		Állapot az adott időpontban:					
		2004.3.31.		2004.4.28.		2004.6.17.	
	Értékesítési együttható [%]	Könyv szerinti érték	Haszon	Könyv szerinti érték	Haszon	Könyv szerinti érték	Haszon
Kézpénz	100	50	50	94	94	161	161
Összesen			204		238		275

(²¹) Ez az EKORDA társaság által úgy módosított könyv szerinti érték (166 millió SKK), hogy tükrözze a követelések likvidációs értékét.

(²²) Ez a likvidációs érték megközelítő kifejezése, amelyet a Bizottság a rövid lejáratú követelések (147 millió SKK) ugyanolyan arányú módosításával kapott, amelyet az EKORDA társaság a saját elemzésében alkalmazott (lásd a 19. lábjegyzetet).

(²³) Ez a likvidációs érték megközelítő kifejezése, amelyet a Bizottság a rövid lejáratú követelések (63 millió SKK, lásd a 20. lábjegyzetet is) ugyanolyan arányú módosításával kapott, amelyet az EKORDA társaság a saját elemzésében alkalmazott (lásd a 19. lábjegyzetet). A Bizottság azonban megjegyzi, hogy a szlovák hatóságoktól származó információk szerint a követelések 63 millió SKK értékben végrehajthatóak voltak. Ezért kétséges, hogy ezek a könyv szerinti értéke módosítható-e. Abban az esetben, ha a 63 millió SKK érték ezen követelések likvidációs értékét jelentette volna, a végelszámolási eljárásból származó összbevétel 2004. június 17-ig 331 millió SKK (8,7 millió euro) lett volna.

(81) Meg kell említeni, hogy a kedvezményezett által a bíróság elé terjesztett üzleti tervben szerepelt a készlet-eladás terve (kevesebb, mint 150) millió SKK értékben 2004 március-április közötti időszakban. Az EKORDA társaságnak ezért tudnia kellett, hogy a kedvezményezett aktívái 2001. március 31. után lényeges változásokon mennek át. Ezt a tényt a társaság nem vette figyelembe.

(82) Ha az EKORDA társaság a kedvezményezett aktíváinak 2004. április 28-i értékét vette volna figyelembe, arra következtetésre jutott volna, hogy a végelszámolásból származó bevétel magasabb lett volna (238 millió SKK; 6,3 millió euro), mint az az összeg, amelyet a kedvezményezett a csődegyezségben ajánlott (225 millió SKK; 5,93 millió euro (²⁴). Ez a következtetés még határozottabb lett volna, ha az elemzésre 2004 júniusában került volna sor (275 millió SKK; 7,2 millió euro), még mindig időben ahhoz, hogy az adóhivatal éljen vétőjogával, és elutasítsa a javaslatot, ami a csődegyezségi eljárás befejezését jelentette volna. Ismételten felhívjuk a figyelmet, hogy ezeket az eredményeket azoknak a becsléseknek és annak a módszertannak a révén kaptuk, amelyeket az EKORDA társaság alkalmazott.

(83) A Bizottság azonban nem fogadhatja el az EKORDA társaság által alkalmazott módszertant, és elemzésének feltételeit nem tarthatja megbízhatóknak. Ezt a következtetést erősítik meg a szlovák hatóságok által kifejezett kételyek, amelyekről az (55) és (60) bekezdésben tettünk említést.

(84) Az EKORDA társaság elsősorban nem magyarázza meg a beszámolójában, milyen módon állapította meg a három értékesítési együtthatót. A szlovák hatóságok szerint a készletek értékesítési együtthatójának 20 %-nál magasabbnak kell lennie.

(85) A Bizottság megállapította, hogy a kedvezményezett a 2004-es évben [kevesebb, mint 150] millió SKK-ra tudott szert tenni készlet eladásából (lásd a (30) bekezdést). Ez több mint a készletek könyv szerinti értékének [40-50] %, amelyet az EKORDA társaság értékelésének alapjául alkalmazott. Ez jelentős mértékben alátámasztja azt az állítást, hogy a 20 %-os értékesítési együttható túl alacsony

volt. A 2004-es év mérlegének alakulása, ami a készleteket illeti, alátámasztja ezt a következtetést. Ezen kívül maga a kedvezményezett az üzleti tervében [kevesebb, mint 110] millió SKK-ra becsülte a készletek 2004 márciusa és májusa közti eladásából származó bevétel összegét (lásd a (30) bekezdést). Az EKORDA társaság figyelmen kívül hagyta ezt a becslést. Végül a kedvezményezett tevékenységeinek jellegéből arra lehet következtetni, hogy a készleteket kész termékek alkották, amelyeket könnyen el lehetett adni közvetlenül a terjesztőknek, nem pedig félkész termékek, amelyek további feldolgozást igényelnek.

(86) Az EKORDA társaság továbbá kétszeres módosítást érvényesített a rövid lejáratú üzleti követelésekkel kapcsolatban. Először 40 %-kal módosította azok könyv szerinti értékét (a könyv szerinti érték 166 millió SKK volt, és az EKORDA társaság számításaiban 98 millió SKK szerepelt), ezen felül pedig a 20 %-os alacsony értékesítési együtthatót alkalmazta. Ez a módszer vitatható. A követelések könyv szerinti értékének módosítása elfogadható azok valódi értékének kifejezésére az adott időpontban. Az EKORDA társaság azonban nem szolgál semmilyen magyarázattal arra nézve, miért lenne a bevétel végelszámolás/félszámolás esetén csak egy ötöde (20 millió SKK) annak az összegnek, amelyről maga a kedvezményezett feltételezte, hogy adósaitól meg tudja szerezni (98 millió SKK).

(87) A befektetett eszköz-vagyon eladásának 45 %-os együtthatója szintén alacsonynak tűnik. A kedvezményezett szerint az adóhivatal javára lefoglalt aktívái értéke 194 millió SKK volt (²⁵). A kedvezményezett szerint ez az érték a 2003-2004 évek fordulóján független szakértők által becsült érték. A Bizottság nézete szerint az ilyen „szakértői értéknek” rendszerint az aktívák általános értékét kellene kifejeznie, amely kifejezi, mennyiért lehet az aktívát adott időpontban eladni. Az EKORDA társaság nem nyújt semmilyen magyarázatot arra nézve, hogy a befektetett eszköz-vagyon végelszámolás során történt eladásából származó bevétel miért csak a 205 millió SKK (²⁶) könyv szerinti érték 45 %-át érné el, miközben a kedvezményezett maga jóval magasabbra értékelte ezeket az aktívákat.

(²⁵) Ezt az adatot a szlovák hatóságok megkérdőjelezték, ahogy ezt a további szöveg magyarázza.

(²⁶) Ide értve mind a záloggal terhelt, mind pedig a nem zálog alatt levő eszköz-vagyon.

(²⁴) Mind az adóhivatalt, mind a magán-hitelezőket ideértve.

- (88) A Bizottságnak csak két megjegyzése van a kedvezményezett azon állítása kapcsán, miszerint nehéz lenne vevőt találni, mivel a záloggal terhelt gépek és berendezések nagy része csak szesz és szesztartalmú italok, alkoholmentes italok vagy konzervek előállítására alkalmas. Először is meg kell említeni, hogy a záloggal terhelt ingatlanok „szakértői értéke” 105 millió SKK volt, amely magában magasabb összeg, mint az EKORDA társaság által feltételezett teljes bevétel (92 millió SKK). Másodszer, a társaság valódi fejlődéséből kiderül, hogy egyes termelési aktívái gyorsan felhasználóra találtak, miután a kedvezményezett elveszítette engedélyét a szesz- és szesztartalmú italok gyártására – Old Herold, s.r.o. Úgy tűnik tehát, hogy a versenytárs közvetlenül érdeklődött ezek iránt a termelési aktívák iránt.
- (89) Az EKORDA társaság megbízhatóságát az is befolyásolja, hogy milyen módon számolta ki a végelszámolási eljárással összefüggő különböző illetékeket, amelyekkel csökkenne az aktívák eladásából származó összbevétel. Míg az EKORDA társaság 45 millió SKK-t vont le illetékek címén, a kedvezményezett által benyújtott okiratokban 36 millió SKK szerepelt, és Kochová könyvvizsgáló asszony becslése legfeljebb 220 millió SKK-t feltételezett. Ezek az eltérések kételyeket támasztanak az EKORDA társaság becsléseinek pontosságával kapcsolatban az illetékek összegét, és ezzel a végelszámolási eljárás esetében megszerezhető bevételek összegét illetően is. Fel kell hívnunk azonban a figyelmet arra, hogy a kedvezményezett 2004. június 17-i helyzetére való tekintettel 36 millió SKK illeték esetében is magasabb lenne a bevétel végelszámolási eljárásban, mint a javasolt csődegyezség révén.
- (90) A Bizottság végül megjegyzi, hogy a szlovák hatóságok nem támasztják alá a kedvezményezettnek azt az állítását, hogy az adóhivatalnak rendelkezésére állt volna az EKORDA társaság beszámolója a hitelezők 2004. július 9-i találkozója előtt.
- (91) Ami Kochová asszony beszámolóját illeti, a Bizottság nem tudja elbírálni, mivel a beszámoló nem áll a Bizottság rendelkezésére. A bemutatott információkból nem világos, mikor és milyen céllal készült ez a beszámoló, és milyen feltételezésekre és adatokra támaszkodik. A Bizottság azonban észrevette, hogy Kochová könyvvizsgáló asszony következtetései jelentősen eltérnek az EKORDA társaság következtetéseitől. Holovačová végelszámolási biztos beszámolója csak általánosságban állapítja meg, hogy a csődegyezség a hitelezők számára kedvezőbb, mint a végelszámolás. A Bizottság a két beszámoló egyikét sem tudja elfogadni, mint a kedvezményezett azon állításának bizonyítékát vagy cáfolatát, hogy teljesült a piacgazdasági hitelező tesztje.
- (92) A Bizottság tehát a hozzáférhető bizonyítékok alapján úgy ítéli meg, hogy az aktívák eladása végelszámolási eljárásban minden valószínűséggel magasabb bevétellel járt volna a kedvezményezett hitelezői számára. Tekintettel arra, hogy az adóhivatalt mint különálló hitelezőt az első csoportban kielégítették volna, és ezen felül megszerezte volna a második csoportban szétosztott bevétel nagy részét (követeléseinek a többi hitelezőhöz viszonyított nagyságának következtében), a Bizottság arra a véleményre jutott, hogy a végelszámolásból származó bevétel szinte teljes egészében az adóhivatalnak jutott volna.
- 2.2. A hitelezőkkel való csődegyezség összehasonlítása az adóvégrehajtással
- (93) Az adóhivatalnak a magán-hitelezőktől eltérően jogában állt adóvégrehajtás kezdeményezésére ingatlanok, gépek és berendezések, vagy a társaság, mint egész eladásával. A Bizottság irrelevánsnak tekinti a kedvezményezett azon érvelését, hogy a csődegyezségi eljárás védi a társaságot az adóvégrehajtástól. Ahogy ezt a szlovák hatóságok is megerősítették, az adóvégrehajtás valódi alternatíva lett volna az adóhivatal számára, vagy a csődeljárás megkezdése előtt, vagy csődegyezségi javaslat megvívótása után. Ezért meg kell vizsgálni ezt a lehetőséget a piacgazdasági hitelező tesztjének alkalmazása mellett. A kedvezményezett nem hasonlítja össze a javasolt csődegyezséget a lehetséges adóvégrehajtással.
- (94) Bizottság elemzése a kedvezményezett és a szlovák hatóságok által nyújtott adatokra támaszkodik. Ebben az összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a szlovák hatóságok megerősítették, hogy az adóhivatal javára szóló garancia 397 SKK volt, ahogy ezt a formális tényfeltárási eljárás megkezdéséről szóló határozat kimondja. Ezt az értéket állítólag a kedvezményezett könyvelési nyilvántartásának alapján nyerték. A kedvezményezett viszont azt állítja, hogy a biztosítékként lefoglalt aktívák „szakértői értékben” kifejezett értéke 194 millió SKK (lásd a (17) bekezdés). Habár a Bizottságnak nem kell megállapítania, melyik adat helyes, az alábbi következtetéseket tudja levonni.
- (95) Először: a biztosíték a kedvezményezett adótorozáshalasztásának ellenértéke volt, amelyet az adófelügyeleti törvény megkövetel. Ha a kedvezményezett aktíváinak értéke ténylegesen csak a biztosíték felét érte el, ahogy azt a kedvezményezett által bemutatott szakértői vélemény állítja, ez azt jelenti, hogy az állam által az e halasztások esetében megkövetelt biztosítékok nem voltak elegendők. Ilyen körülmények között az adóhivatal által 2002 novembere és 2003 novembere között engedélyezett összesen 477 millió SKK összegű adóhalasztások a legnagyobb valószínűséggel nem teljesítették a piacgazdasági hitelező tesztjét. Mivel ezek az adóhalasztások a csatlakozás előtt léptek hatályba, és utána nem érvényesíthetők, a Bizottságnak nem áll jogkörében ezen intézkedések közös piaccal való összeegyeztethetőségének vizsgálata. Ami ezt az esetet illeti, ugyanúgy nem szükséges, hogy a Bizottság megállapítsa, vajon ezek az intézkedések állami támogatást jelentettek-e. Ha azonban már az előző halasztások is állami támogatást jelentettek, már nem lehet a piacgazdasági hitelezői elvre hivatkozni, ha az így elhalasztott tartozást később (részben) leírták.

- (96) Másodsor: még ha az adóvégrehajtásból származó bevételek kiszámításánál a kedvezményezett által bemutatott alacsonyabb értéket alkalmaznák is, a piacgazdasági hitelező, ha lenne rá lehetősége, előnyben részesítené ezt a végrehajtást a csődeljárással szemben.
- (97) Adóvégrehajtás esetén az adóhivatal közvetlenül eladhatja az adós aktíváit (követeléseket és egyéb forgóeszközöket, ingó és ingatlan vagyont). Abban az időben, amikor az adóhivatal a csődegyezség mellett szavazott, a kedvezményezettnek 84 millió SKK árukészlete volt, 63 millió SKK értékű követelése és 161 millió SKK készpénze (lásd az (54) bekezdést). Meg kell jegyezni, hogy csak a forgó aktívák értéke (308 millió SKK, 8,1 millió euro) nagyobb lett volna, mint a csődegyezségben megszerzett bevétel (225 millió SKK; 5,93 millió euro). Még abban az esetben is, ha a követelések teljes mértékben leszámíthatóak lettek volna⁽²⁷⁾, a többi forgó aktíva értéke (245 millió SKK; 6,4 millió euro) még mindig nagyobb lett volna, mint a csődegyezségeen megszerzett bevétel. Ezen kívül a kedvezményezett további, befektetett eszközökben álló aktívákkal rendelkezett, amelyek értéke legalább 194 millió SKK volt.
- (98) Az adóvégrehajtás továbbá nem járt volna olyan közigazgatási illetékekkel, mint a végelszámolási eljárás. Ez olyan eljárás, amelyet maga az adóhivatal kezd el és irányít, ezért feltételezhető, hogy gyorsan megvalósult volna.
- (99) A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy a kedvezményezett aktíváinak adóvégrehajtása nagyobb bevétellel járt volna, mint a csődegyezség.
- (100) A Bizottság a továbbiakban megemlíti, hogy maga az adóhivatal már 2004. augusztus 2-án, azaz nem egészen egy hónappal azután, hogy elfogadta a csődegyezséget, fellebbezett ellene.
- (101) A kedvezményezett szerint az adóhivatal még azelőtt kinyilvánította egyetértését a csődegyezséggel, mielőtt a kedvezményezett elkezdte az eljárást. A Bizottságnak az a véleménye, hogy a kedvezményezett által bemutatott bizonyítékok ennek ellenkezőjét igazolják. Az adóhivatal igazgatója a 2004. február 3-i levelében azt írja a kedvezményezettnek, hogy ugyan elvben nem ellenzi a csődeljárás érvényesítését, nem fogadja el a kedvezményezett csődegyezségi javaslatát 35 %-os tartozás-lefizetés mellett.
- (102) A Bizottság e bizonyíték alapján csak arra a következtetésre juthat, hogy a szlovák hatóságok ellenezték a kedvezményezett által javasolt csődegyezséget, és még a csődeljárás 2004. március 8-i megkezdése előtt, a hitelezők 2004. július 9-i szavazását megelőzően, valamint a csődegyezség bíróság által történt jóváhagyása után is ellenezték azt.
- (103) A kedvezményezett azt állította, hogy a hosszú távú szempontokat kellene figyelembe venni, például az adóbevételek folytatását az állam javára (lásd a (46) bekezdést).
- (104) Először is hangsúlyozni kell, hogy a piacgazdasági hitelező tesztje különbözik a piacgazdasági befektető tesztjétől. Míg a piacgazdasági befektetőnek módjában áll eldönteni, hogy kapcsolatba lép-e az illető társasággal, és a befektetéséből arányosan származó haszon hosszú távú stratégiai perspektíváját fogja követni,⁽²⁹⁾ a „piacgazdasági hitelező”, aki már üzleti közjogi viszonyban áll a fizetéseképtelen társasággal, igyekezni fog a legkedvezőbb feltételek mellett behajtani kintlévőségeit⁽³⁰⁾, ami a törlesztés szintjét és határidejét illeti. A hipotetikus piacgazdasági hitelező és a piacgazdasági befektető motivációja ezért különböző. A joggyakorlat ezért külön tesztet határozott meg erre a két helyzetre.
- (105) Másodsor, ami a hitelezővel – szállítóval való analógiát illeti, fontos megjegyezni, hogy az ilyen hitelező követeléseinek jellege lényegesen különbözik az állam követeléseitől. Mivel az ilyen hitelező kapcsolatainak a fizetéseképtelen társasággal kizárólag szerződéses alapja van, a szállító az üzleti partner elvesztésével valóban kárt szenvedne. Ha a fizetéseképtelen társaságot felszámolják vagy eladják, a szállítónak új ügyfelet kell keresnie, vagy szerződést kell

2.3. További bizonyítékok

- (100) Bizottság főleg azt a szlovák hatóságok által bemutatott levelet veszi figyelembe, amelyet a Szlovák Köztársaság Adóigazgatóságának igazgatója küldött alárendeltjének, az illetékes adóhivatal igazgatójának (lásd az (57) bekezdést). Ez a levél világosan bizonyítja, hogy a Szlovák Köztársaság Adóigazgatósága (amely előzetesen közvetlen kapcsolatban állt a kedvezményezettel) ellenezte a javasolt csődegyezséget, és világosan utasította a helyi adóhivatalt, hogy ne szavazzon a csődegyezség mellett. A levélben feltüntetett indok szerint a javasolt csődegyezség az állam számára „nem előnyös”.
- (101) A szlovák hatóságok azt is bebizonyították, hogy a pénzügyminiszter 2004 elején világosan utasította az adóhivatalokat, hogy ne fogadják el a csődegyezséget az adóhivatalok követeléseinek leírására tett javaslatok esetében⁽²⁸⁾. Ezt a rendeletet a 2004. január 1-i adófelülvizelési

⁽²⁷⁾ Nem egészen világos, vajon a 63 millió SKK a 2004. július 17-i rövid lejáratú követelések könyv szerinti vagy likvidációs értékét jelenti-e (lásd a 20. és 23. lábjegyzetet). Ugyancsak nem világos, hogy ezen követelések könyv szerinti értéke a valóságban nem egyenlő-e a likvidációs értékkel.

⁽²⁸⁾ Ebből a levélből az a következtetés vonható le, hogy a minisztérium legfeljebb két hónapra egyezett bele az ÁFA és a jövedéki adó kifizetésének elhalasztásából adódó csődegyezségbe, illetve a többi adó esetében hat hónapra.

⁽²⁹⁾ T-152/99 sz. Hamsa-ügy, 126. o.

⁽³⁰⁾ Például a C-342/96 sz. Spanyolország kontra Bizottság („Tubacex”) ügy, 46. o.

kötnie az új tulajdonossal. A kockázat magasabb, ha jelentős mértékben függ a fizetésképtelen társaságtól. Az ilyen hitelező valóban mérlegelni fogja a jövőt. Az állam viszonya a fizetésképtelen társasággal ezzel ellentétben a közjogon alapszik, ezért nem függ a felek akaratától. Minden új tulajdonos, aki átveszi a felszámolt társaság aktíváit, automatikusan köteles adót fizetni. Ezen kívül az állam soha nem függ egyetlen adóalanytól. Végül a legfontosabb érv az, hogy az államot az adóbeszedésnél soha nem a nyereség kilátása vezérli, és nem kereskedelmi jelleggel cselekszik, nem kereskedelmi indíttatásból. Az említett analógia ezért nem megalapozott.

- (108) A Bizottságnak az a véleménye, hogy az állam helyzetét ebben az esetben nem lehet összehasonlítani a hipotetikus piacgazdasági befektető vagy a hipotetikus piacgazdasági függő hitelező helyzetével. A jövőben beszedendő adók elvesztését ezért nem lehet tekintetbe venni a piacgazdasági hitelező elvének érvényesítésénél.
- (109) A kedvezményezett által benyújtott adóáttekintésből kiderül, hogy a kedvezményezett által 1995-től befizetett adók nagy többsége közvetett adó volt (jövedéki adó és ÁFA). Mivel ezeket az adókat a végső fogyasztók fizetik, a kedvezményezett végelszámolásának nem lenne hatása a választásukra, mivel a fogyasztók továbbra is megadózott termékeket vásárolnák (ebben az esetben főleg szeszes italokat és alkoholt), más gyártóktól. A kedvezményezett érvelése a jelentős adóbevételről való elesésről ezért nem hihető érdemlő.

2.4. Véggkövetkeztetés

- (110) A Bizottság a fenti bizonyítékok alapján úgy ítéli meg, hogy ebben az esetben nem teljesült a piacgazdasági hitelező tesztje, és az állam a kedvezményezett részére olyan előnyt biztosított, amelyet az a piaci körülmények között nem lett volna képes megszerezni.
- (111) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a vitatott intézkedés állami támogatást jelent az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében.
- (112) A kedvezményezettnek nyújtott állami támogatás megegyezik az adóhivatal által a csődeljárásban leírt tartozással, azaz 416 515 990 SKK.

3. A támogatás összeegyeztethetősége: az EK-Szerződés 87. cikkének 3. bekezdése szerinti kivétel

- (113) Az intézkedés elsődleges célja a nehézségekkel küzdő társaság megsegítése. Ilyen esetekben érvényesíteni lehet az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti kivételt, amely lehetővé teszi az állami támogatás engedélyezését néhány gazdasági terület fejlődésének támogatására, ha ez a segítség nem befolyásolja negatívan a

kereskedelmi feltételeket oly mértékig, amely ellentétben állna a közös érdekekkel, és ha teljesülnek a megfelelő feltételek.

- (114) A Bizottság a kedvezményezett termelési portfóliójának szempontjából értékelte, vajon ebben az esetben érvényesek-e a mezőgazdaságra vonatkozó különleges szabályok. A Bizottság a kedvezményezett forgalmáról a szlovák hatóságoktól kapott információk alapján a hivatalos eljárás megkezdéséről szóló határozatában arra a következtetésre jutott, hogy a kedvezményezett termékeinek többsége nem az EK-Szerződés I. mellékletében meghatározott termék, ezért az állami támogatásra vonatkozó általános szabályok érvényesek rájuk.
- (115) A kedvezményezett a hivatalos eljárás megkezdéséről szóló határozathoz fűzött megjegyzéseiben ellenvetéssel élt a szlovák hatóságok által benyújtott, a forgalmat illető információkkal szemben (lásd az 1. táblázatot), de nem tett ellenvetést a Bizottságnak azon határozata ellen, hogy értékelését az állami támogatással kapcsolatos általános szabályokra alapozza. A Bizottság a kedvezményezett által benyújtott adatok pontosságának megállapítására irányuló szándék nélkül⁽³¹⁾ arra a következtetésre jutott, hogy a kedvezményezett forgalmát olyan termékek alkotják, amelyek nem tartoznak az EK-Szerződés I. mellékletében meghatározott termékek közé. Ezért ezekre az állami támogatás általános, nem pedig ágazati szabályai vonatkoznak.
- (116) A nehézségekkel küzdő társaságok megmentésére és szerkezetátalakítására irányuló támogatást jelenleg a nehézségekkel küzdő cégek megmentésére és szerkezetátalakítására irányuló állami támogatásra vonatkozó közösségi iránymutatások szabályozzák⁽³²⁾ (a továbbiakban „új iránymutatások”), amelyek az 1999-ben elfogadott előző változatot pótolják⁽³³⁾ (a továbbiakban „1999-es iránymutatások”).
- (117) Az új iránymutatások átmeneti rendelkezésében leszögezik, hogy az új iránymutatások bármilyen, a Bizottság engedélye nélkül megmentésre vagy szerkezetátalakításra szánt támogatás (jogellenes támogatás) értékelésére vonatkoznak, ha a támogatás bizonyos részét vagy az egész támogatást 2004. október 1. után nyújtották, vagyis azután, hogy az új iránymutatás megjelent az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (104. pont). Ha azonban a jogellenes támogatásra 2004. október 1. előtt került sor, az eljárás azon iránymutatások alapján történik, amelyek a támogatásnyújtás idején érvényben voltak (104. pont).
- (118) A Bizottság kimondja, hogy az adóhivatal 2004. július 4-én hagyta jóvá a csődegyezséget. A jóváhagyás 2004. július 23-án lépett hatályba. A támogatást tehát 2004. október 1. előtt nyújtották jogellenesen. Itt tehát az 1999-es iránymutatások érvényesülnek, amelyeket akkor kell alkalmazni, amikor a támogatásnyújtásra sor került.

⁽³¹⁾ Ezek az adatok, úgy tűnik, nincsenek összhangban a kedvezményezett által bemutatott éves mérlegekkel.

⁽³²⁾ HL C 244., 2004.10.1., 2. o.

⁽³³⁾ HL C 288., 1999.10.9., 2. o.

(119) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a kedvezményezett az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló 70/2001/EK bizottsági rendelet⁽³⁴⁾ értelmében középvállalkozásnak minősül.

3.1. A vállalat jogosultsága

(120) A vállalat az 1999-es iránymutatások 5c) pontja szerint akkor tekintendő nehézségekkel küzdő vállalatnak, ha az államon belül érvényes jogi előírások szerint teljesíti annak a kritériumait, hogy kollektív fizetési képtelenségi eljárás alanya lehessen.

(121) A kedvezményezett csődeljárás résztvevője volt, amely a csődtörvény meghatározása értelmében fizetési képtelen társaságok esetében alkalmazható. Ezért jogosult a megmentésre és szerkezetátalakításra irányuló támogatásra.

3.2. A megmentésre irányuló támogatás

(122) A szlovák hatóságok eredetileg megmentésre irányuló támogatásként írták le a vitatott intézkedést. A Bizottság az 1999-es iránymutatások alapján kételyeit fejezte ki a támogatás, mint megmentési támogatás összeegyeztethetősége tárgyában a III. részben kifejtett okok miatt.

(123) Sem a szlovák hatóságok, sem a kedvezményezett nem fűztek megjegyzéseket ezekhez a kételyekhez. A Bizottság elé ebben a tekintetben nem tártak új tényeket.

(124) Mivel a fent említett kételyek fennmaradtak, a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a támogatás nem összeegyeztethető, mint megmentésre irányuló támogatás az 1999-es iránymutatások értelmében.

3.3. Szerkezetátalakítási támogatás

(125) A Bizottság kételyeit fejezte ki a támogatás, mint szerkezetátalakítási támogatás összeegyeztethetősége tárgyában az 1999-es iránymutatások értelmében a III. részben kifejtett okok miatt.

(126) A Bizottság kifejti, hogy a szlovák hatóságok, amelyeknek bizonyítaniuk kellene, hogy az állami támogatás összeegyeztethető a közös piaccal, nem tártak fel semmilyen új tényt ennek a következtetésnek az alátámasztására. A Bizottság megfelelően tekintetbe vette a kedvezményezett megjegyzéseit.

3.3.1. Visszatérés a hosszú távú életképességhez

(127) Az 1999-ből származó iránymutatások szerint a szerkezetátalakítási támogatás feltételének egy olyan megvalósítható és egységes szerkezetátalakítási terv végrehajtásának kell lennie, amelynek célja a vállalat hosszú távú életképességének felújítása. A tagállam elkötelezi magát a terv mellett, amelyet a Bizottságnak jóvá kell hagynia. Ha a cég nem képes a terv megvalósítására, ez a támogatással való visszaélésnek minősül.

(128) A szerkezetátalakítási tervnek lehetővé kell tennie a kedvezményezett számára a hosszú távú életképesség felújítását elfogadható időn belül és a jövőbeni működés reális feltételei mellett. A tervnek le kellene írnia azokat a körülményeket, amelyek a társaság nehézségeinek keletkezéséhez vezettek, és a nehézségek megoldására irányuló megfelelő intézkedéseket kellene tartalmaznia. A szerkezetátalakítási műveleteknek nem szabad csak az adósságok és a múltban elszenvedett veszteségek kiegyenlítésére szánt pénzügyi támogatásra korlátozódnia anélkül, hogy a nehézségek okaival foglalkoznának.

(129) Az olyan társaságok számára, amelyek támogatott területeken találhatók, valamint a kis- és középvállalkozásokra nézve az 1999-es iránymutatások előírják, hogy a támogatás jóváhagyásának feltételei kevésbé szigorúak lehetnek, amennyiben a kompenzációs intézkedések végrehajtásáról és az áttekintő beszámolók tartalmáról van szó. Ezek a tények azonban nem mentik fel az ilyen társaságokat annak a szükségessége alól, hogy szerkezetátalakítási tervet dolgozzanak ki, a tagállamokat pedig az alól a kötelesség alól, hogy csak a szerkezetátalakítási terv végrehajtásának feltételével nyújtsanak szerkezetátalakítási támogatást.

(130) A szlovák hatóságok a hivatalos eljárás megkezdése után megerősítették, hogy az üzleti tervet, amelyet a kedvezményezett köteles volt kidolgozni a csődeljárás megkezdésének feltételeként, csak az illetékes bíróság vizsgálta meg, azaz nem a támogatásnyújtó hatóság, valamint azt is, hogy sem a bíróság, sem az adóhivatal nem ellenőrizte a terv végrehajtását.

(131) A kedvezményezett ezzel az állítással ellentétesen azt állította, hogy az adóhivatal áttanulmányozta az üzleti terv alkalmasságát arra nézve, hogy alkalmas-e a hosszú távú életképességet még a csődegyezés előtt felújítani, ezt az állítást azonban semmilyen bizonyítékkal nem támasztotta alá.

(132) A kedvezményezett továbbá azt állította, hogy a szerkezetátalakítási terv hiánya a támogatás Bizottság általi *ex post* értékelésének helyzetében nem releváns, mivel a Bizottság már meggyőződhet róla, hogy a kedvezményezett valóban életképesé vált-e. A kedvezményezett szerint hivatalos szerkezetátalakítási tervet csak *ex ante* értékelés esetében lehet követelni, és csak az ilyen értékelésre nézve érvényesíthetők az 1999-es iránymutatások.

(133) Ez az érvelés helytelen. Az 1999-es iránymutatások érvényesülnek mind a bejelentett, mind pedig a törvényszerű támogatás összeegyeztethetőségének értékelésénél. Az értékelésnél mindig az a feltétel érvényes, hogy a szerkezetátalakítási támogatás megvalósítható szerkezetátalakítási tervre épül-e. A Bizottságnak azon információk alapján kell kidolgoznia az értékelését, amelyek a támogatásnyújtás idején elérhetőek voltak.

⁽³⁴⁾ HL L 10., 2001.1.13., 33. o. A 70/2001/EK rendelet alkalmazási körének a kutatási és fejlesztési támogatásokra történő kiterjesztése tekintetében való módosításáról szóló 364/2004/EK bizottsági rendelettel (HL L 63., 2004.2.28., 22. o.) módosított rendelet.

- (134) Végül az a következtetés vonható le, hogy az adóhivatalnak, mint támogatásnyújtó szervnek nem volt alkalma értékelni a szerkezetátalakítási tervet, és nem volt joga követeléseinek leírását a terv megvalósulásának feltételéhez kötni, amelyet megfelelő módon ellenőriznének. Ebből következik, hogy nem teljesült az első, formális feltétel, amely teljes mértékben érvényesíthető az ex post értékelésnél is.
- (135) Ami az üzleti terv tartalmát illeti, a szlovák hatóságok nem nyújtottak be semmilyen információt, amely megszüntette volna a Bizottság kételyeit, hogy a terv valóban az 1999-es iránymutatásokban megkövetelt szerkezetátalakítási terv-e.
- (136) A Bizottságnak ragaszkodnia kell ahhoz a következtetéséhez, amelyet a hivatalos eljárás megkezdéséről szóló határozatban fejtett ki. A bemutatott üzleti terv olyan terv, amely csak a kedvezményezett akut, a köztartozás növekedését érintő problémájával foglalkozik. Ez a terv semmilyen módon nem elemzi azokat a körülményeket, amelyek a kedvezményezett nehézségeinek keletkezéséhez vezettek, sem a társaság akkori pénzügyi helyzetét, sem pedig pénzügyi perspektíváit. Mivel ez az elemzés hiányzott, a kedvezményezett nem javasolt konkrét lépéseket a nehézségekhez vezető egyes okok megoldására. Az egyetlen részletesen leírt intézkedés a javasolt pénzügyi szerkezetátalakítás a hitelezőkkel történő csődegyezség révén.
- (137) A tervben meg sem említik a kedvezményezett saját tőkéjének emelését, amelyet a kedvezményezett az egyik szerkezetátalakítási intézkedésként említ. Az ügyirat egyetlen adata sem mutat arra, hogy a Hydree Slovákia társaság általi tőkeemelés olyan intézkedésnek kellene tekinteni, amelynek biztosítania kell, hogy a kedvezményezett hosszú távú időszakon belül nem fogja megismételni azt a stratégiát, hogy az ÁFA- és jövedéki adó-tartozás segítségével pénzelje a termelést, amely végül a nehézségeihez vezetett. A szlovák hatóságok megerősítették, hogy a tőkeemelés egyáltalán nem csökkentette a pénzügyi problémák megismétlődésének kockázatát. Ezek a kételyek még erősebbek, ha figyelembe vesszük, hogy a tőkeemelés 21 millió SKK-t tett ki, a restrukturalizált adósság pedig 644 millió SKK-t.
- (138) Maga a tőkeemelés nem bizonyítja a piac bizalmát a kedvezményezett hosszú távú életképességének megújulásának tekintetében. A Bizottság megjegyzi, hogy a kedvezményezettnek aktív igyekezete ellenére sem sikerült hitelt szereznie magán-banktól.
- (139) A Bizottság továbbá megjegyzi, hogy a gyártó-berendezések bérbeadását a kedvezményezett versenytársának, az Old Herold, s.r.o.-nak nyilvánvalóan az a tény kényszerítette ki, hogy a kedvezményezett elveszítette a szesz- és szesztartalmú italok gyártására vonatkozó engedélyt, nem pedig az a tény, hogy a szóban forgó termelés veszteséges lett volna, vagyis szükség lett volna a szerkezetátalakításra. Igaz, hogy maga a kedvezményezett kérhetett volna új engedélyt a csődegyezség befejezése után, de nem tette. A Bizottság azonban megjegyzi, hogy a kedvezményezett továbbra is árusítja az Old Herold társaság által a kedvezményezett berendezésein gyártott, a kedvezményezett márkajelével ellátott termékeket, sőt, azt tervezi, hogy növeli azok eladását, ahogy az a 2004. április 29 – 2004. december 30. közötti időszakra vonatkozó tervekből kiderül. Ezeknek a gépeknek a bérbeadását ezért nem lehet szerkezetátalakítási intézkedésnek tekinteni, mivel az összes hozzáférhető bizonyíték alapján nem volt szükség a termelés e részének szerkezetátalakítására.
- (140) Ami az üzleti tervben javasolt további intézkedéseket illeti, a Bizottság kételyei nem oszlottak el. Ezek az intézkedések egyszerűen a mindennapi üzleti tevékenység keretén belüli tevékenységek, és nem racionalizációs intézkedések (az öreg berendezések vagy járművek eladása). Két javasolt szerkezetátalakítási intézkedés leírása (a nem rentábilis alkoholmentes italok gyártásának megszüntetése és néhány ingatlan eladása) túlságosan semmitmondó volt, nem tüntették fel a konkrét termékeket és az időintervallumot. A szlovák hatóságok azt állították, hogy az eladásra szánt ingatlanokat (adminisztratív épület, bolt és üdülő) nem adták el 2005. október 10-ig, azaz a tervezett intézkedéseket nem vezették be úgy, ahogy azt bejelentették.
- (141) A Bizottság a formális szerkezetátalakítási terv és a nehézségek, valamint a nehézségek megoldásához szükséges intézkedések, valamint a piaci feltételek és perspektíva hiányában arra a következtetésre jutott, hogy a kedvezményezett által benyújtott üzleti terv nem valódi szerkezetátalakítási terv, amelyet az 1993-as iránymutatások előírtak⁽³⁵⁾. A Bizottság kételyei ezért a tekintetben, hogy a kedvezményezett felújítja a hosszú távú életképességet, nem szűntek meg.

3.3.2. A minimumra korlátozott támogatás

- (142) A Bizottság következtetése, hogy a valódi szerkezetátalakítási terv hiányában fenntartja kételyeit a hosszú távú életképességgel kapcsolatban, már maga elég ahhoz a következtetéshez, hogy a támogatás nem összeegyeztethető a közös piaccal. A Bizottság ennek ellenére megvizsgál egy további, az 1999-es iránymutatásokban található központi kritériumot, mégpedig azt, hogy a támogatásnak a szükséges minimumra kell korlátozódnia.
- (143) Az 1999-es iránymutatások 40. pontja szerint a támogatás összegét és intenzitását a minimumra kell korlátozni, amely lehetővé tenné a szerkezetátalakítás megvalósítását tekintettel a kedvezményezett létező pénzügyi forrásaira. A kedvezményezettnek saját forrásából jelentősen hozzá kellene járulnia a szerkezetátalakításhoz.
- (144) A szerkezetátalakítás költségei elérték a 644 591 440 SKK-t (16,96 millió euro), ami a csődegyezséggel restrukturalizált tartozás teljes összege. A kedvezményezett ebből 35 %-ot fizetett ki, vagyis 225 607 028 SKK-t (5,93 millió euro).

⁽³⁵⁾ Lásd a Bíróság 2001. március 22-i ítéletét a C 17/1999 sz. ügyben, Francia Köztársaság kontra Bizottság.

- (145) A szlovák hatóságok nem közöltek további magyarázatokat a Bizottság által ezzel kapcsolatban kifejezett kételyekre vonatkozóan. A kedvezményezett megmagyarázta, hogyan finanszírozta a csődegyezés után megmaradt tartozás kifizetését (lásd a (30) bekezdést). A kedvezményezett szerint saját hozzájárulása [kevesebb, mint 300] millió SKK ([kevesebb, mint 7,9] millió euro) volt.
- (146) A Bizottság először is megjegyzi, hogy a kedvezményezett rendelkezésére álló források összege nagyobb volt, mint a csődegyezés után fennmaradt tartozás összege. Ez azt jelenti, hogy a támogatás nem korlátozódott a szükséges minimumra.
- (147) Ami azonban fontosabb, a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az Old Herold társaság által nyújtott hitel nem teljesíti a kedvezményezett saját hozzájárulásának kritériumát az 1999-es iránymutatások értelmében. A kötelezettségek a vállalati tevékenység finanszírozásának tartós forrását képezik. Ezek rövid lejáratú hitelek, amelyeket azonban vissza kell fizetni. A társaságnak csak akkor áll rendelkezésére elegendő forrás a szerkezetátalakításra, ha a szállítók kötelezik magukat, hogy hosszabb lejáratú fizetési feltételeket biztosítanak, mint ahogy az a gyakorlatban szokás. Ez a halasztás annak a jele, hogy a piac hisz az életképesség visszatérésének megvalósíthatóságában.
- (148) A kedvezményezett semmilyen módon nem bizonyította, hogy az Old Herold társaság fizetési halasztása jelentősen meghaladta volna a kedvezményezett és szállítói közti mindennapos kereskedelmi gyakorlatot. A 40 napos fizetési határidőt megszokott gyakorlatnak lehet tekinteni, főleg arra a tényre tekintettel, hogy a kedvezményezettnek ezért már nem voltak pénzügyi nehézségei. A csődegyezés fő célja éppen az volt, hogy a kedvezményezettet kisegítsék a pénzügyi nehézségekből.
- (149) A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy ezt a hosszabb fizetési határidőt nem lehet a szerkezetátalakításra szánt külső forrásból származó hozzájárulásnak tekinteni.
- (150) E haladék nélkül a kedvezményezett saját hozzájárulása az 1999-es iránymutatások értelmében [kevesebb, mint 170] millió SKK ([kevesebb, mint 4,5] millió euro), tehát a szerkezetátalakítási költségek [kevesebb, mint 27] %-t teszi ki.
- (151) Az 1999-es iránymutatások nem tartalmaztak határértékeket arra nézve, mikor tekinthető a kedvezményezett saját hozzájárulása jelentősnek.
- (152) Figyelembe véve a Bizottság gyakorlatát az 1999-es iránymutatások érvényesítésében, valamint a Bizottság elképzeléseinek alakulását ezzel a kritériummal összefüggésben, amely határértékek bevezetését eredményezte az új iránymutatásokban⁽³⁶⁾, a Bizottság a kedvezményezett [kevesebb, mint 27] % hozzájárulását viszonylag alacsonynak tartja. Az ilyen hozzájárulás az 1999-es iránymutatások szerint akkor lenne elfogadható, ha a támogatás jóváhagyásának minden egyéb feltétele teljesült volna. A Bizottság ekkor mérlegelné például azt, hogy a kedvezményezett a támogatott területen működik-e, milyen

mértékig tükrözik a finanszírozás forrásai a piac bizalmát magán a kedvezményezetten és annak részvényesein kívül a társaság hosszú távú életképességében, illetve az adott eset egyéb sajátosságait is mérlegelné.

- (153) Tekintettel a fentiekre a Bizottság ebben az esetben nem érthet egyet azzal, hogy a kedvezményezett hozzájárulása jelentős volt. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy fennmaradtak a kétségei az iránt, vajon a kedvezményezett saját hozzájárulása jelentős volt-e, és a segítség az elkerülhetetlen minimumra korlátozódik-e.

3.4. A támogatás összegegyeztetetősége – végkövetkeztetés

- (154) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a támogatás nem összegegyeztethető a közös piaccal, sem mint megmentési támogatás, sem mint szerkezetátalakítási támogatás. Ezen kívül erre az esetre nem érvényes egyetlen, az EK-Szerződésben feltüntetett kivétel sem.

VII. KÖVETKEZTETÉS

- (155) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Szlovák Köztársaság jogellenesen engedélyezte az adótartozás leírását a Frucona Košice, a.s. vállalat javára, és megsértette az EK-Szerződés 88. cikkének (3) bekezdését. Ez a támogatás az EK-Szerződésben megállapított egyetlen kivétel alapján sem összegegyeztethető a közös piaccal.
- (156) Annak ellenére, hogy a leírás megvalósítását az adóhivatal leállította a jelen eljárás Bizottság előtti befejezéséig, Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az előny a kedvezményezett számára abban a pillanatban keletkezett, amikor az adóhivatal elhatározta, hogy feladja követelése egy részét, és ezzel a kedvezményezettnek támogatást nyújt. Ezzel a hitelezőkkel történt megállapodás hatályba lépett 2004. július 23-án. A kedvezményezett előnye a versenytársakkal szemben az volt, hogy az adóhivatal nem hajtotta be tőle adóköveteléseit.
- (157) Abból a célból, hogy ismét előálljon az *ex ante* állapot, az állami támogatást vissza kell fizettetni,

A KÖVETKEZŐ HATÁROZATOT HOZTA:

1. cikk

A Szlovák Köztársaság által a Frucona Košice, a. s. vállalatnak nyújtott 416 515 990 SKK összegű állami támogatás nem összegegyeztethető a közös piaccal.

2. cikk

(1) A Szlovák Köztársaság elfogad minden intézkedést, amely szükséges az 1. cikkben említett jogellenesen folyósított támogatás behajtására a kedvezményezettől.

(2) A behajtásra haladéktalanul sor kerül a nemzeti joggal összhangban, amennyiben lehetővé teszi a jelen határozat azonnali és hatékony végrehajtását.

(3) A behajtott összegnek magában kell foglalnia az egész időszakra vonatkozó kamatokat is attól az időponttól kezdve, amikor az összeget a Frucona Košice, a.s. társaság rendelkezésére bocsátották, annak tényleges visszatéréséig.

⁽³⁶⁾ Az új iránymutatások szerint a középállalkozásokra vonatkozó határérték legalább 40 %.

(4) A kamatokat az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendelet⁽³⁷⁾ V. fejezetében foglalt rendelkezésekkel összhangban számítják ki. A kamat összegét összetett kamatként érvényesítik a (3) bekezdésben említett teljes időszak alatt.

3. cikk

A Szlovák Köztársaság a jelen határozat bejelentésétől számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot azokról az intézkedésekről, amelyeket a jelen határozatnak való megfelelés érdekében foganatosítottak. Ezeket az információkat a jelen

határozat I. mellékletében található kérdőív kitöltése révén adja meg.

4. cikk

A jelen határozat címzettje a Szlovák Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2006. június 7-én.

a Bizottság nevében

Neelie KROES

a Bizottság tagja

⁽³⁷⁾ HL L 140., 2004.4.30., 1. o.

I. MELLÉKLET

Információk a Bizottság C 25/2005 (ex NN 21/2005) sz., a Szlovák Köztársaság által a Frucona Košice a.s. társaságnak nyújtott állami támogatás ügyében hozott határozata érvényesítésének tárgyában**1. A visszatérítendő összeg kiszámítása**

1.1. Kérem, tüntesse fel a kedvezményezettnek nyújtott jogellenes állami támogatás összegét érintő következő részleteket:

Dátum(ok) ^(°)	A támogatás összege ^(*)	Pénznem

^(°) Dátum(ok), amikor a támogatásnyújtásra (a támogatás egyes részletkifizetéseire) a kedvezményezett számára sor került.

^(*) A kedvezményezettnek nyújtott támogatás összege (bruttó támogatási egyenérték).

Megjegyzések:

1.2. Kérem, részletesen tüntesse fel a visszatérítendő támogatás összegére érvényesíthető kamatok kiszámításának részletes módját.

2. A támogatás visszatérítésének elérésére irányuló tervezett és elfogadott intézkedések

2.1. Részletesen írja le, milyen intézkedéseket terveznek, és melyeket fogadtak már el a támogatás azonnali és hatékony visszatérítése ügyében. Szükség esetén tüntesse fel az elfogadott/tervezett intézkedések jogalapját.

2.2. Milyen a törlesztés üteme a támogatás visszatérítésének folyamatában? Mikor kell teljes terjedelmében megvalósítani a támogatás visszatérítését?

3. A már megvalósult támogatás-visszatérítés

3.1. Tüntesse fel az alábbi részleteket a támogatás összegéről, amelyet visszanyertek a kedvezményezettől:

Dátum(ok) ^(°)	A visszatérített támogatás összege	Pénznem

^(°) Dátum(ok), amikor a támogatás vissza lett térítve.

3.2. Mellékelje, kérem, a táblázatban a 3.1. pontban szereplő támogatás visszatérítését igazoló dokumentumot.